

فناوری نوین اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها

دکتر قنبر احمدی
عضو تحریریه بخش اخبار شبکه خبر

سرشناسه	:	احمدی، قنبر، ۱۳۴۵-
عنوان و نام پدیدآور	:	فناوری نوین اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها = New information technologies in archives and libraries/ مولف قنبر احمدی.
مشخصات نشر	:	تهران: آبگینه هنر، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری	:	۲۲۴ ص.
فروست	:	
شابک	:	978-622-94850-0-2
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
عنوان دیگر	:	
موضوع	:	آرشیو -- تکنولوژی اطلاعات Archives -- Information technology کتابخانه‌ها -- تکنولوژی اطلاعات Libraries -- Information technology
رده‌بندی کنگره	:	CD۱۷۳
رده‌بندی دیویی	:	۰۰۶۷۵۴
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۸۳۸۸۴۴
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	فیا

دفتر مرکزی: میدان انقلاب - خیابان شهید منیری جاوید - تقاطع شهدای زاندارمری - پلاک ۵۷
واحد ۱ جنوبی
تلفن و دورنگار: ۰۶۶-۶۶۹۵۵۰۶۵-۶۶-۲۱

مؤلف:	قنبر احمدی
ناشر:	انتشارات آبگینه هنر
تاریخ انتشار:	۱۴۰۱
تعداد:	۵۰۰
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۹۴۸۵۰-۰-۲

حق چاپ محفوظ و منحصر «انتشارات آبگینه هنر» است.

فهرست مطالب

پیشگفتار..... ۹

فصل اول : تعاریف و مفاهیم فناوری اطلاعات..... ۱۱

مقدمه..... ۱۱

تعاریف و مفاهیم فناوری اطلاعات..... ۱۲

نقش فناوری اطلاعات در فرایند دستیابی به اطلاعات..... ۲۱

ضرورت و اهمیت فناوری نوین اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها..... ۲۲

ضرورت زیرساخت‌ها در جامعه اطلاعاتی..... ۲۴

ابزارهای نرم‌افزاری مدیریت خدمات فناوری اطلاعات..... ۳۲

فناوری نوین اطلاعات در ایران..... ۳۲

فناوری نوین اطلاعات در مؤسسات آموزشی و دانشگاه‌های ایران..... ۳۳

مدیریت دانش با به‌کارگیری فناوری‌های نوین اطلاعات..... ۴۱

تاریخچه فناوری اطلاعات در ایران و جهان..... ۵۰

تاریخچه فناوری اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها..... ۵۱

کارکردهای فناوری نوین اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها..... ۵۲

سهولت خدمات تحویل مدرک و امانت بین کتابخانه‌ای با به

کارگیری فناوری اطلاعات..... ۵۵

تأثیر فناوری اطلاعات در سازمان‌ها..... ۵۶

نقش فناوری اطلاعات و ارتباطات در فرایند آموزش در آرشیو و کتابخانه‌ها..... ۵۸

مؤلفه‌های فناوری اطلاعات و تأثیر آن بر آرشیو و کتابخانه‌ها..... ۶۲

فصل دوم : ضرورت زیرساخت مناسب برای به‌کارگیری فناوری

اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها..... ۷۱

مقدمه..... ۷۱

۷۲.....	مدیریت زیرساخت‌ها برای ذخیره‌سازی مناسب داده‌ها.....
۷۴.....	مدیریت دسترسی به فضای ذخیره‌سازی.....
۷۵.....	مدیریت ذخیره‌سازی برای بازیابی واکنش سریع.....
۷۶.....	اهمیت مدیریت ذخیره‌سازی داده‌ها.....
۸۰.....	مزایا و چالش‌های مدیریت ذخیره‌سازی داده‌ها.....
۸۱.....	راهبردهای مدیریت ذخیره‌سازی داده‌ها.....
۸۲.....	امنیت ذخیره‌سازی.....
۸۶.....	آینده مدیریت ذخیره‌سازی داده‌ها.....
۸۸.....	نظام‌های اطلاعاتی ذخیره و بازیابی.....
۹۰.....	قابلیت‌ها و ظرفیت‌های سامانه‌های اطلاعاتی در سازمان‌های نوین.....
۹۰.....	فرایند ذخیره‌سازی منابع در آرشیو و کتابخانه‌ها.....
۹۱.....	نگهداری و مدیریت مجموعه.....
۹۴.....	ابزارهای ذخیره‌سازی در آرشیوها.....
۹۸.....	رقمی‌سازی آرشیوها.....
۹۹.....	فناوری‌های ذخیره‌سازی اطلاعات رقمی.....
۱۰۳.....	آنالوگ و دیجیتال.....
۱۰۴.....	مزایای مدیریت آرشیوهای مبتنی بر فناوری.....
۱۰۷.....	معیارهای انتخاب نرم‌افزارهای آرشیو و کتابخانه‌ها.....
۱۰۹.....	معیارهای ارزیابی برنامه‌های نرم‌افزاری.....
۱۰۹.....	آرشیو و کتابخانه‌ها.....
۱۱۰.....	مهمترین مزایای آرشیو دیجیتال.....
۱۱۲.....	تأثیر تغییر فناوری آنالوگ به دیجیتال.....
۱۱۳.....	تبدیل منابع.....
۱۱۳.....	مراحل و نمودار تبدیل منابع ویدیو از آنالوگ به دیجیتال.....
۱۱۶.....	اولویت‌بندی منابع ویدیو جهت تبدیل.....
۱۱۶.....	معیارهای انتخاب منابع برای تبدیل (کوچ منابع).....
۱۱۷.....	اسناد و منابع چندرسانه‌ای.....
۱۱۸.....	مدیریت ذخیره‌سازها در آرشیوهای تصویری.....
۱۱۸.....	فناوری ذخیره ساز متصل به شبکه.....

۱۲۱.....	فناوری شبکه ذخیره‌ساز.....
۱۲۴.....	مزایا و برتری‌های شبکه ذخیره‌ساز.....
۱۳۰.....	توسعه سریع و بدون توقف خدمات.....
۱۳۲.....	ذخیره‌ساز اتصال مستقیم.....
۱۳۵.....	ضرورت تهیه نسخه پشتیبان از داده‌ها.....
۱۳۸.....	مشخصات سخت‌افزاری.....
۱۴۵.....	فناوری LTO.....
۱۴۷.....	سامانه آرشیو رسانه.....
۱۴۹.....	ساختار سامانه فناوری ALTO.....
۱۵۰.....	امکانات ویژه سامانه آرشیو دیجیتال.....
۱۵۱.....	ویژگی‌ها و مشخصات فنی آرشیوهای دیجیتال.....
۱۵۲.....	ثبت اطلاعات متادیتا.....
۱۵۵.....	ایکس. ام. ال، نمایش متادیتا.....
۱۵۷.....	روش‌های دسترسی به اطلاعات در حافظه‌ها.....
۱۵۹.....	الگوسازی داده‌ها به منظور بازیابی اطلاعات.....
۱۶۵.....	چگونگی طراحی فرمول‌ها و راهبردها برای جستجوی حرفه‌ای.....
۱۶۹.....	نقش استانداردها در ذخیره سازی و بازیابی اطلاعات.....

فصل سوم: موانع پیاده‌سازی فناوری اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها..... ۱۷۵

۱۷۵.....	مقدمه.....
۱۷۸.....	ضرورت برنامه‌ریزی راهبردی برای به کارگیری.....
۱۷۸.....	فناوری اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها.....
۱۸۶.....	موانع زیرساختی بهره‌گیری از فناوری اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها.....
۱۸۸.....	چالش‌های کاربرد فناوری‌های نوین اطلاعات.....
۱۸۸.....	در آرشیو و کتابخانه‌ها.....
۱۹۰.....	ضرورت بازنگری طرح درس‌های آموزشی همگام با تغییرات کنونی.....
۱۹۲.....	راهبردهای توسعه خدمات اطلاعاتی در آرشیو و کتابخانه‌ها.....
۱۹۴.....	پیامدهای شرایط جدید برای حرفه کتابداری و اطلاع‌رسانی.....

بیشگفتار

فناوری نوین اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها، مجموعه تجهیزات سخت-افزاری و نرم‌افزاری مبتنی بر رایانه است که علاوه بر حفظ و نگهداری منابع آرشیو و کتابخانه‌ها، با ذخیره و بازیابی منابع نقش تاثیرگذاری در تسهیل انتقال و اشاعه اطلاعات و دانش، بدون محدودیت زمانی و مکانی دارد و با مطالعه، طراحی، توسعه، پیاده‌سازی، پشتیبانی و مدیریت نظام‌های اطلاعاتی مبتنی بر رایانه، خصوصاً برنامه‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری حفاظت، ذخیره، پردازش، تبدیل، انتقال و بازیابی سریع اطلاعات مورد نیاز را به شکلی مطمئن و امن برای کاربران فراهم می‌کند. مهمترین و محوری‌ترین دستاورد فناوری در آرشیو و کتابخانه‌ها، دسترسی سریع به اطلاعات و انجام امور بدون در نظر گرفتن فواصل جغرافیایی و فارغ از محدودیت‌های زمانی است و از طریق به هم پیوستن عناصر اساسی انسان، ساز و کار، ابزار و ساختار می‌توان پیوسته تعالی و تکامل سازمان‌ها را فراهم کرد.

مجموعه حاضر حاصل پژوهش در زمینه نقش، ویژگی‌ها و ساختار فناوری نوین اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌هاست که در حال حاضر در مراحل تکوینی خود است. آنچه در این کتاب بر آن تمرکز شده، مولفه‌های موثر بر به‌کارگیری فناوری نوین اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها، ضرورت زیرساخت‌های مناسب برای به‌کارگیری فناوری در عصر کنونی، موانع و مشکلات پیاده‌سازی فناوری نوین اطلاعات در آرشیو و کتابخانه‌ها و در نهایت راهکارهایی برای افزایش کارایی و بهره‌وری آرشیو و کتابخانه است.

در خاتمه نگارنده بر خود فرض می‌داند از زحمات کسانی که در به ثمر رساندن این متن سهیم بوده‌اند صمیمانه سپاسگزاری نماید.